

Žalobu zaměstnance na zaměstnavatelku, by mu byla zaplacená mzda i za dobu, kdy nebylo pro něho práce, **p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** zamítl, **o d v o l a c í s o u d** zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. **N e j v y š š í s o u d** nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Je zjištěno, že žalobce byl u žalované společnosti zaměstnán jako polír za týdenní mzdu a proti měsíční výpovědi, že poprvé dne 25. února 1923 a pak opět nastal případ, že nebylo pro něho práce, a že za pracovního poměru bylo s ním ujednáno, že nemá nároku na náhradu za dobu čekací, t. j. za onu dobu, kdy pro něho práce nebylo. Že žalobce byl ochoten, konati sjednanou práci i v těchto dobách, o tom nebylo sporu. Žalobní žádost, aby žalobci zaplacená byla žalovanou firmou ujednaná mzda také za tyto doby čekací, prvý soud zamítl vzhledem k tomu, že se žalobce tohoto nároku oním ujednáním vzdal. Ale prvý soud přehlédl, že podle §u 1164 obč. zák. v úpravě zákona ze dne 21. prosince 1921, čís. 497 sb. z. a n., nabyvšího účinnosti dnem 31. prosince 1921, obsahuje § 1155 obč. zák. právo vízící a že proto smlouvy a dojednání, pokud jimi má býti zrušeno nebo omezeno oprávnění zaměstnancovo, plynoucí z tohoto ustanovení zákona, jsou nicotnými (§ 879 obč. zák.). Podle §u 1155 obč. zák. přísluší zaměstnanci plat i za práce, jež nebyly konány, když byl ochoten, je konati, a bylo mu v tom zabráněno okolnostmi, jež jsou na straně zaměstnavatelově. Dle toho jest přisvědčiti odvolacímu soudu, že žalobce mohl se platně vzdáti sporného nároku za dobu minulou, že však vzhledem k vízícím ustanovením §u 1155 obč. zák. tohoto oprávnění platně vzdáti se nemohl pro dobu budoucí, a že je tudíž pro posouzení opodstatněnosti žalobního nároku, pokud jest ještě sporným, rozhodna skutečnost, kdy se stalo ujednání, dle něhož žalobce, jak zjištěno, se vzdal nároku na mzdu za tak zvanou čekací dobu. Jelikož tato skutečnost zjištěna nebyla, jest řízení kusým a bylo je třeba doplniti. Nepochybil proto odvolací soud, zrušiv rozsudek prvního soudu a vrátiv věc procesnímu soudu prvé stolice k jednání a vynesení rozsudku. K vývodům stížnosti se ještě podotýká, že ustanovení §§ 1155 a 1164 obč. zák. nečiní výjimek ve prospěch živnosti stavitelské, že § 1155 obč. zák. nepředpokládá zavinění zaměstnavatelova a že nevadí, že žalobce teprve v odvolání poukázal na ustanovení §u 1155 obč. zák., v první stolici tohoto zákona zvlášť se nedotknuv, neboť mohl předpokládati, že soud zákony zná.

Čís. 3846.

Prohlášení za mrtva.

Pro počátek dvouleté lhůty §u 1 zákona ze dne 31. března 1918, čís. 128 ř. zák., není rozhodno, kdy poslední zpráva o neznámém došla, nýbrž z které doby pochází.

(Rozh. ze dne 13. května 1924, R I 378/24.)

Ve věci prohlášení státního zaměstnance Františka T-a za mrtva stanovil s o u d p r v é s t o l i c e 31. prosinec 1921 za den, jehož nezvěstný nepřežil. K rekursu manželky nezvěstného určil r e k u r s n í s o u d za den, jehož nezvěstný nepřežil, 18. březen 1923. D ů v o d y: Svědectvím Rudolfa L-a a dopisem ze dne 18. března 1921 je zjištěno, že Rudolf L. na cestě po Sibiři dne 24. prosince 1919 zvěděl, že František T. jest živ, a že to sdělil manželce nezvěstného dopisem ze dne 31. prosince 1919, který jí došel 18. března 1921. Za den úmrtí nezvěstného platí podle Šu 8 zákona ze dne 16. února 1883, čís. 20 ř. zák. konec dvouleté lhuty, stanovené článkem I. zákona ze dne 30. června 1921 čís. 252 sb. z. a n. Tato dvouletá lhůta má se podle téhož článku čítati ode dne poslední došlé zprávy o tom, že nezvěstný jest živ, zde tedy ode dne 18. března 1921, kdy o tom zvěděla manželka nezvěstného, a nikoli ode dne 24. prosince 1919, kdy se to dověděl Rudolf L., který nemá právního zájmu na prohlášení Františka T-a za mrtva.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Dlužno přisvědčiti rekursu, že dvouletou lhůtu Šu 1 zákona ze dne 31. března 1918, čís. 128 ř. zák., nově upraveného zákonem ze dne 30. června 1921, čís. 252 sb. z. a n., jest čítati od poslední zprávy, že nezvěstný jest na živu, jak to zákon výslovně praví, to jest od doby, ze které ona poslední zpráva pochází, a že jinak nerozhoduje okolnost, zcela nahodilá, kdy tato zpráva té které osobě d o š l a a zda tato osoba má právní zájem na prohlášení pohřešovaného za mrtva, jak mylně za to má rekursní soud. Poslední zpráva, že nezvěstný Josef T. byl jako válečný poškozenec v nemocnici v A. v Sibiři, pochází od vojína zdravotního sboru, který to sdělil dne 24. prosince 1919 Rudolfu L-ovi. Kdy a jakým způsobem se onen voják zdravotního sboru dozvěděl, že nezvěstný ještě žije, nebylo lze zjistiti, jisto však jest, že se to muselo státi nejpozději dne 24. prosince 1919 a dlužno proto souhlasiti s rekurssem, že jako den dvouletého úmrtí nezvěstného Františka T-a má platiti den 25. prosince 1921. Když přes to vyhověno bylo dovolacímu rekursu jen potud, že bylo v uvedeném směru obnoveno usnesení prvního soudu, který stanovil jako den domnělého úmrtí 31. prosinec 1921, stalo se tak proto, že čl. erár do usnesení prvního soudu si nestěžoval a tudíž změny usnesení v neprospěch manželky nezvěstného s úspěchem již domáhati se nemůže.

Čís. 3847.

Pokud lze založiti rybářské družstvo podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.

(Rozh. ze dne 13. května 1924, R I 379/24.)

R e j s t ř í k o v ý s o u d povolil, by do společenstevního rejstříku bylo zapsáno rybářské družstvo, jež mělo předmět podniku: podporo-